

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fil. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és láptulajdonos:

dr. Franciscy Lajos.

Társ-szerkesztő:

dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petítor ára 16 fillér.
Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fil.

Tisztviselői fizetésrendezés Nyitrán.

A helyi vonatkozású kérdések között nincs egy sem, melyet egy, közmegelegedést szülő megoldáshoz közel hozni olyan nehéz volna, mint a nyitravárosi tisztviselők fizetésrendezésének a kérdése.

Ha a képviselőtestület ridegen elzárkóznék a kérdés elől, a mit különben soha sem tett, keservesen panaszkodnának az igazán elégtelenül fizetett alsóbb rangú tisztviselők és panaszukat visszhangoznák a közönségnek különösen az a része, mely semmivel sem járul hozzá a városi költségvetés terheinek viseléséhez.

Ha pedig a képviselőtestület úgy gondolkodnék és úgy is tenne, hogy az igazságosságnak, de meg a méltányosságnak a szempontja is kívánja, hogy az egész tisztviselői státus járandóságai alapos felülvizsgálat alá vétessenek, s mindenütt a javadalmazás úgy emeltessék, hogy a megállapítandó fizetést állandó jellegű rendezésnek lehessen tekinteni, s a városnak jó hosszú ideig a tisztviselői fizetésektől békéje legyen, akkor a polgárság jajdulna fél és kifogást tenne a reá hártandó újabb terhek ellen.

A két eljárás között még egy középút sem vezethet közmegegyezésre. Nem elégti ki az igényeket és nem szünteti meg

a panaszokat az sem, ha a képviselőtestület arra az álláspontra helyezkedik, melyet a februári közgyűlésen foglalt el, hogy t. i. csak az alsóbb rangú tisztviselők illetményei javíttassanak meg, egyébként pedig a tisztviselői fizetések kérdése ne bolygattassék. Ezen az állásponton már a korábban kiküldött négyes bizottság is túment, de sőt meghaladottnak tekintette azt maga a képviselőtestület is, mely az aprilisi közgyűlésen az ugyanakkor kiküldött 15-ös bizottságnak az egész kérdésre kiterjedő megbízást adott.

Ezzel a képviselőtestület jelezte, hogy foglalkozni akar az egész tisztviselői kar fizetésének a rendezésével, s ilyen vonatkozásban várja a bizottság előterjesztését. Ha most már a bizottság csak az alsóbb rangú tisztviselők és az alkalmazottak fizetését vonná működése körébe, sem megbízatásának nem tenne eleget, sem a magasabb állású tisztviselőkben felkeltett várakozást, s a velük rokonszenvező, az ő anyagi helyzetük javítását is célzó törekvéseket nem elégténi ki.

A megoldandó feladat számára ennél fogva egy olyan lábvető pontot kell keresni, melyen megállhatna valamiképen az a kimélet, melylyel a képviselőtestület a város adózó polgárságának tartozik, és megállhatnának a tisztviselők javadalmazásának az érdekei is, a mennyiben azokat a jogosság és a méltányosság szempontjai ajánlják.

zásának az érdekei is, a mennyiben azokat a jogosság és a méltányosság szempontjai ajánlják.

Két körülményt kell folyton szem előtt tartanunk, ennek a kérdésnek az elbírálásánál. Az egyik az, hogy a város polgárságának az anyagi ereje már régóta nem volt annyira kimerítve, mint éppen ezidő szerint. Az uralkodó nagy drágaság és a hallatlanul hosszú tél a szegényebb néposztályokat a szó szoros értelmében kiszarolta, s a jobb módban élő városi elemet is súlyos gondokkal terhelte meg. A lakosság teherviselési képessége alább szállott, sok helyen állandó tanyát ütött a nyomor.

Legrosszabb azoknak a háztulajdonosoknak a helyzete, a kiknek igénytelen kis házaik, kunyhóik vannak, de a kik a házaik jövedelméből nem csak nem élhetnek meg, hanem az adójukat és a ház tatarozásának a költségeit is csak nagy nehezen bírják fizetni. Ezek a kenyérkeresetre utalt emberek az ezidei télen drágán éltek és keveset, vagy semmit sem kerestek. Városunknak ez az osztálya az, mely roskadoz a közterhek alatt, s a nyomasztó viszonyok által a tönk szélére sodortatik. Ennek az osztálynak, a mely pedig népes rétegét alkotja a város lakosságának, a megterhelésénél kétszer is meg

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRGÁJA.

Képek a zabori zárdából.

— Irta: Mittuch József. —

I.

Szeretem a titokzatos multat. Lelkem elmereng annak változatos, kaleidoszkopszerű képein. Bizonyos varázsszal lefoglalja szerteszálló, kalandozó gondolatomat, leköti a szótlan, néma romokhoz, melyek siri némasága oly sokat tud regélni a lezajlott, homályba, feledésbe merült multról. Egy-egy rom s a róla idők folyamán lemállott kő, egy-egy törmelék mesét, regét mond a megilletődéssel közötte botorkáló vándornak, csak értse meg annak hangtalan szavát.

Lelkem odaszáll az ősrégi Zabor suhogó erdejébe, melynek mélyén a háttér haragos zöldjéből kidomborodik a felig romokban heverő kamalduli zárdá. Megszentelt magány ez. Nesztelen csöndje belemarkol az ábrándozó lélek kellő közepébe, magával ragadja a gyorszárnú gondolatot azon rég lepergett változatos időkbe, midőn még élet lüktetett a holt kövek között.

A mulandóság parodiáját varázsolja itt sze-

münk elé a leleményes természet. Eletet hint a holt kövekre, kicaagja a halált. Szellő szárnyán oda repül a rom szakadékába egy-két csirát rejtó mag, behelyezkedik a törmelék homokjába, a ráhulló permeteg, a meleg napsugár megdagasztja, megrepesztí kemény burkolatát s a gyöngye csira apró szívgyökere belehatol a legkisebb repedésbe, hogy rövid idők multán friss életet fakasszon a régi élet elpusztult sirjain. A folyondár, az örökzöld repkény hosszú, karsu indáival körülfutja, körülölelgeti a megtépett romot, eltakarja iparkodik azt a fürkésző szem tekintetétől.

Sokszor megpihentem a mohás, megbarnult köveken. Csapongó gyermekkori gondolatom benépesítette élő lényekkel a zord romokat, képzelődésem tarka képeket támasztott izzó agyaiban, elmerengtem órák hosszáig, csak az erdők mélyéből kibontakozó nedves szellő meglegyintése riasztott föl merengéseimből. A bucsuzó nap utolsó sugara bearanyozta ábrándjaim kedves helyét s fájó szívvel távoztam a megszentelt helyről. A távoli faluk esti harangszava az alkonyi fuvallat szárnyán idehatolt elmosódó, tűnő-vesző hangon s akkor is mintha hallottam volna, hogy felel e méla kongásra a zárdá nyomaveszett harangjának csilingelő szava. Megrezzentem. Hátha megmozdulnak a rögök s a régi lakók kikélnék sirjukból,

hogy sötét éjjeleken birtokukba vegyék ősi jogon a pusztulásnak indult néma cellákat.

Most is sokszor járom még e helyet. De nem gyermeces észszel, ábrándokra hajló s képzelődéstől tarkára festett gondolattal. Látom ugyanazon selyemszállú füvet, ugyanazon vadvirág szőnyeget, ugyanazon bozótot, dudvát, mint annak-előtte; szoba állok most is a széjjel heverő mohás kővel, a néma falakkal s más hangon szól hozzám mindegyike.

A régi, fakó írárok avult betűje beleszól a romok titkos meséjébe, fényt derít a multak ködébe s más szemmel nézem az omladozó falakat. A poros föliánsok évszázadokról ránk származott hírmondása belegyömöszöli a kiszínezett krónikát történeti keretbe, s ennek utmutatása mellett mindenben ráismerek régi barátira, régi ismerősre. Egy-egy félreregott kő most már biztos alap, melyen képzeletemben megépíthetem az egészét. Évek hosszú sora mállasztotta, bontogatta a jó-fajta habarcszal emelt falakat, szakadó eső, szárguldo vihar bele-belekapott őrlő karjával az egymásra illesztett kövekbe, s mindennek munkája az a költői rom, mely oly édeskesen csalogatja magához az érzékeny lelkű vándorlót.

Megszólaltatom tehát a néma falakat.

Tudom, érzem, hogy a száraz történet egymást

kell gondolni, vajjon megbirja-e azokat az újabb terheket, melyeket könnyű kiróvni, de nehéz elviselni. Egy, magában véve csekély mérvű megterhelés itt nagy súlyjal esik a mérlegelés serpenyőjébe.

Könnyű azt mondani, adjunk drágasági pótlékot a tisztviselőknek, javítsuk meg anyagi helyzetüket, de ki ad drágasági pótlékot annak a szegény kis házikós iparosnak, kézművesnek, napszámosnak, a ki az élet drágaságát épp úgy megszenvedti, mint a tisztviselő, s a mellett még, az ő viszonyaihoz képest enormis adót fizet.

A másik körülmény, a melyre tekintettel kell lenni a tisztviselői fizetések rendezésénél, abból a tagadhatatlan tényből ered, hogy Nyitra város tisztviselői között egy sincs, a kinek javadalmazása, a törzsfizetés, vagy a lakbér tekintetében, a jogosság és a méltányosság szempontjából javításra nem szorulna. Nézzük a főbb tisztviselőket és tartsuk rendes fizetésüket állásukhoz mérten megfelelőnek, ám lakbér illetéküket senki sem fogja kielégtőnek mondani, a ki a nyitrai lakásvizonyokat ismeri. Az alsóbb tisztviselők és az alkalmazottak javadalmazása pedig szemlátomás szerint elégtelen.

Az említett két körülmény két ellentétes érdeket képvisel, s ezeknek a kiegyenlítésétől függ a kérdés megoldásának sikere. Kiegyenlíthetők lennének pedig *némikép* ezek az ellentétes érdekek azáltal, ha a fizetésrendezés egy részének végrehajtásával legalább addig várakoznánk a képviselőtestület, a míg a város lakossága egy kissé könnyebben fog lélekezni. Jó mezőgazdasági termés olcsóbbá teheti az élelmiszereket, könnyíthet éppen a legnagyobb szükségét szenvedő osztályok anyagi helyzetén.

A kiküldött bizottság kidolgozná az egész tervezetet, s a képviselőtestület azt letárgyalná, annak az *alsóbb tisztviselőkre és az alkalmazottakra* vonatkozó részét

kergető eseményeivel untatja az olvasót s legfeljebb pápaszemes szobatudósnak való, ki a folytonos mélyjárású kutatásokba beleöli minden életét. Azért en összhangba akarom hozni csevegésemet az olvasó kedélyével, hangulatával, ki nyári délutánokon többemagával nem történetet nyomozni megy a zobori zárdába, hanem elszórakozni a kihalt élet meglehetősen kedélyes színterén.

Nem is akarok elkalandozni a régi századok tömkelegében, melyeknek eseményein s bizonytalan „tényein“ entőlem akár hajba is kaphatnak a hivatott történettudósok, mert az én mókás tollam legfeljebb kacajra készítetné őket, hanem egyszerűen a mult eseményeiből kiszakítottok egynehány képet, mely eléggé érdekes ahhoz, hogy senkit ne untassak.

A lokálpatriotizmus készlet erre. Ez a mi romunk. Sok-sok kedves emlékünkn fűződik hozzá, meg is érdemli tehát, hogy közelebről megismerkedjünk vele. Én meg hálával tartozom neki, hogy méla esendjével, költői zománcával sokszor elkápráztatta lelkemet. Modern korban élven divatos hálára vagyok kötelezve, s ha a mai kor embere fényképező masinájával mindent megrögzít, hálám jeléül magam is eszközök egynehány pillanatnyi fölvetelt a zobori zárdáról — de apparátus nélkül egyszerűen pennával.

azonnal, mondjuk május hó 1-től hatályba léptetné, a többinek a hatályba léptetésére vonatkozólag pedig fentartaná magának a rendelkezést arra az időre, a mikor a viszonyok a város polgárságának nagyobb mérvű megterhelésére alkalmasabbak lesznek. Ki lehetne egyúttal mondani, hogy a javaslat életbe nem léptetett részének is, pl. egy éven belül érvényre kell emelkednie.

Ilyen módon legalább azt lehetne elérni, hogy a fizetésrendezésből származó egész teher nem most szakadna a polgárság nyakába, a mikor mindenre képesek lehetünk, csak újabb tetemes terhek viselésére nem.

Polgár.

A „kiadók érdeke“. Egyes nagyobb vidéki hírlapok kiadói nyomtatványokkal árasztották el a vidéki sajtót, felhíván ennek tulajdonosait érdekeik védelmére, mert az éppen most ülésező sajtó ankét állítólag olyan rendelkezéseket szándékozik javasolni, melyek, ha törvényvé válnának, a kiadók károsodását vonnák maguk után. Alaptalannak tartjuk ezt a félelmet, mert a kiadók érdeke nem lehet más, csak az, a mi a tisztességes sajtóé. Ezt pedig legkevésbé sem veszélyeztetik a tervbe vett reformok: a jogi és anyagi felelőségnek a kiadókra való kiterjesztése, az óvadék eltörlése, a kiadói jognak megvonása bizonyos esetekben, a hirdetések korlátlan szabadságának megszorítása. Ezekről a reformokról féljen az anyagi hasznót hajhászó, a tisztességtelen eszközökkel dolgozó sajtó, de a becsületes újságírásnak és az ennek érdekkörében álló kiadóknak a tervezett reformokról nincs okuk megijedniök.

Az egyházmegyei alapok központi kezelése.

A fenti cím alatt jelzett és a nyitrai egyházmegyére nézve aktuális ügghöz a következő hozzászólást vettük:

Hitelt érdemlő forrásból értesülünk, hogy azoknak az egyházi, vagy jöteknysági alapok és alapítványoknak, melyeket ezidő szerint a plébánosok kezelnek, a nyitrai püspök úr ónagyméltósága által elrendelt központi ügykezelése tárgyában, hosszas tanulmányozás és megfontolás után, az elhatározó lépés megtételét és a káptalan által kiküldött szűkebb bizottság az életbeléptetés javaslatán serényen munkálkodik.

Nem lehet feladatunk, hogy e bizottság javaslatát bármily irányban és jelen sorainkkal befolyásolni, és a káptalan plenumának elhatározását, avagy annak az egyházmegyei főhatóság által való elfogadását és megerősítését illetéktelen beavatkozással elbíralni akarjuk, azért csak néhány megjegyzésre szorítokozunk, melyek az ügynek esetleg hasznára, de az általunk igen tisztelt testület reputációjának kissebitésére semmi esetre sem válhatnak.

A mult nyáron fűrdőhelyen időzvé, számos egyházi férfival találkoztunk, kikkel ez égetően sürgős ügyről beszélgettünk; ezen eszmecserek és nyert közlések legközvetlenebb okai jelen felszólalásunknak és álláspontunk tüzetesebb, habár mindig csak általánosságban tartott kifejtésének és meghatározásának.

Több egyházmegyében bizatott már, fontos okoknál fogva a plébánosok által kezelt egyházi és jöteknysági alap az illető egyházmegye káptalanjának kezelésére. A központba bevont értékek kezelése azonban különféle módzatok szerint történik. Egyes egyházmegyékben az összes értékek centralizáltatnak, egy összegben egyesítettnek és egy főösszeben kitüntetettven kezeltetnek, mely összeg hasznosításából az esedekes kamatok az illető plébánosoknak megküldetnek. Másol minden plébániának értékei külön lapon vezetettnek,

részletesen felsoroltatnak és az azokból folyó kamatok az élvezetre jogosítottaknak folyósítatnak.

E két nembeli kezelés közül határozottan a legcélravezetőbb az utóbbi eljárás, melynek azon előnye érdemel kiváló figyelmet, hogy ily részletes kezelés és elkönyvelés mellett a különféle alapítványok nemcsak folytonos evidenciában tartatnak, hanem azok áttekintése és számbavétele is, tételről tételre, mindenkor könnyen ellenőrizhető és részletes hovartartozása megállapítható.

Megvalljuk őszintén, hogy nem vagyunk barátai az absolut centralizációnak, vagyis a káptalan kezelése alá való vonandó alapítványok olyanforma kezelésének, hogy a plébános csakis az alapítványok kamatját a káptalani alapítványi pénztártól megkapja, a többiben pedig az egész elszámolást a káptalani pénztár végezze és a plébános minden kezelésből kizárassék.

Eme nézetünket rövideden indokoljuk azzal, hogy ezen alapítványok (montes pietatis) régi és hagyományos rendeltetése a megszorult, de jelzalogos hitelt élvező plébániabeli hívőket megsegíteni; másrészt pedig nem tartjuk illőnek és indokoltnak, hogy ezen alapítványok kezelése teljesen a plébánosok kezéből kivéttessék és még az évi számadásokat is a káptalan az egyes plébániák számára elkészíttesse. *Biztosítassanak a tőkék* bármily biztos elhelyezésben *a káptalannál*; de a folyó adminisztrációt tartsa meg kezében a plébános, mert egyrészt a káptalan képtelen, ha csak nem nagy költségekkel és újabb segéd erők alkalmazásával a 4 főesperességben levő 148 plébánia számadásait, saját már is reá bizott számadásain kívül elkészíteni, hanem azért is, mert a plébánosok kezében a szükséges folyó kiadások teljesíthetése végett kell hogy folyton pénz legyen, és mert ismerve a helyi viszonyokat, az adósoktól ők jobban képesek a kamatokat behajtani és az évi számadások elkészítése által az esperesi és főesperesi ellőnőrzést is lehetővé tenni.

E tekintetben nem ártana, ha a főesperesi intézmény ezen vonatkozásban is föléledne és a főesperesek gyakrabban rándulnának egyes plébániákba, hogy a dolgok állásáról személyesen meggyőződjenek és az illetőket tanácsaikkal irányítsák és a *napló* megfelelő vezetésében ellenőrizzék.

Eddigi megjegyzéseinkben azon szempont vezetett, hogy egyrészt az összes értékek, kötelevek és tőke kölcsönök okmányai a káptalan őrizetere bizatván, teljes mérvben biztosítassanak; másrészt pedig a plébánosoknak a járandóságok és kamatok legális felhasználata, illetőleg a kezelés engedttessék meg, az alapok és alapítványokról való elszámolás, jelenleg is divó és az egyházmegyei főhatóság által megállapított alak és kiterjedésben, személyes felelősség mellett, reájok bizassék.

E nézetünk megerősítésére még azon, már felemlített, alapítványi rendeltetést is felhozzuk, hogy a plébános esetről esetre, ily befolyás mellett, természetesen a káptalan közvetítése és az eset előleges elbíralása által, saját hiveinek is, ha valamely tőke visszafizettetett, törvényes jelzalogra pénzt és ez által segítséget szerezhet.

Ezen általánosságban tartott megjegyzéseink után, jelen alkalommal, csak azon nézetünknek akarunk még kifejezést adni, hogy miután a káptalan mint özetlen és minden nyereszkedési vágyat kizáró testület, csak is reális kiadásainak megtérítésére fog szorítokozni, az egyházmegyei bevonandó alapítványok érdekében, már előre is bizonyos táblázat, állapittassék meg, mely a közreműködő egyházmegyei ügyészek díjait, a kölcsöntőkék nagysága szerint arányos összegekben kitüntetni hivatva van, hogy ily módon a felveendő tőkék költsége előre megállapítható legyen.

Ezen eljárás és táblázat megakadályozza majd, hogy a kölcsönkérők az önkényesen szedett

túl magas díjak által nem fognak szorultságukban megkárosíttatni és szívesen felkeresik az alapítványi kölcsönök engedélyezését.

Végre csak annak kijelentésére szorítokunk, hogy habár az egész egyházmegye alapítványi értékeinek bevonása rövid idő alatt nem viheto keresztül, mégis mindnyájunk óhajának teljesedése a közel jövő lelkiismeretes munkálkodásának fő gondját fogja képezni és ez az össz-működés megfogja nemsokára teremni mindnyájunk javára és megelégedésére a várva várt gyümölcsöt, annál is inkább, mert a káptalannak nagymérvű administratív tapasztalata, önzetlensége és lelkiismeretessége, valamint az egyházmegyei főhatóság bölcs rendelkezése és az alapítványok biztosítása tekintetében megnyilvánult atyai gondoskodása és egyes esetekben már is tanúsított fejedelmi bőkezűsége egyúttal a jelen ügy oly garanciáját képezik, melynél nagyobb emberileg nem is követelhető.

Áldozatkészség.

Hazánk túlnyomó része keresztény. S a kikben e vallás nemcsak külső dísz, hanem világnézet és életelv, azok kivétel nélkül egy eszmével foglalkoznak, egy célért lelkesülnek, s ez a keresztény Magyarország megújítása.

Az a meggyőződés él bennünk, hogy a keresztény elveken alapított ország, csak a keresztény szellem és erkölcs uralma alatt építhető ki erős és boldog országgá. Aki a múltban kétkedett még ebben, azt a nemzetközi és vallástalan idegenek munkájának elsomorító gyümölcsei napról-napra mindinkább meggyőzhetik róla.

Ám bármily sokan gondolkoznak már helyesen, bármily nagy a jóakarát, buzgóság és szorgalom a restauráló munkához, mégis kevés a siker, csekély az eredmény. Úgyszólván minden keresztény irányú vállalkozás vagy meghiusul, vagy csak tengődik, s a helyett, hogy a keresztényeknek erős támasza, fegyvere volna, azok benítő terhét képezi.

S ha ennek okai után kutatunk, legtöbbször azt kapjuk feleletül, hogy az anyagi eszközök hiánya akaszt meg minden jó ügyet.

Azért nincs keresztény sajtónk, azért nem miénk az iskola, azért nem virágoznak egyesületeink, azért nem építhetünk megfelelő kath. körű házat, azért nem rendezhetjük a szegényügyet stb, stb.

Hát valóban oly szegények vagyunk mi keresztények, hogy semmire sincs pénzünk? Ha elgondolom, mily sok zsidót tettünk gazdaggá, kik semmit sem hoztak magukkal Galiciából a batyun kívül és bányat fogunk még gazdaggá tenni nagyon különösnek találok, hogy ily furesa kedvtöltésre van pénzünk, de keresztény céljainkra nem telik.

Mondjuk még őszintén, hogy van pénzünk. Kevés az egyiknek, kevés a másiknak, harmadiknak, de elég, sőt sok mindnyájunknak. Még a legszegényebb munkásnak, sőt az adóssággal küzdő embernek is van oly pénze, melyből keresztény célokra juthat. A sok között szétszórt fillérek, miket kiki könnyen megvonhatna magától, sokkal nagyobb vagyont képviselnek, és sokkal könnyebben vezetnénk célhoz bármely tervben, mint az itt-ott felhalmozott ezrek, vagy milliók.

Mit lehet ilyen fillérekkel alkotni, példa reá a magyar munkások rokkant- és nyugdíjgyulete. Szegény munkások alkotása. Tagjainak legtöbbje nem bír semmi vagyonnal. Heti keresményéből vonja le a szükséges 20—30 fillért. S az egylet harmadfél millió vagyonnal rendelkezik s száz-ezernél többet költ évenként a szegény munkások nyugdíjára.

A linci székesegyház önkéntes adó bevételeiből épül, mely adót alig vesznek észre a megyeiek, s ha készen lesz, alig akad néhány oly monumentális templom, mint az.

A magyar szociáldemokraták Jakabjai ezeket kapnak fizetésül, a Nép szava, az Építőmunkás vagyont képeznek tulajdonosuk számára. A keresztényellenes ámtásra 90 ezeret költhettek pl. a múlt évben, s ezt a pénzt mindazok adták, kik azt mondják, hogy nincs pénzük.

Tehát bármily szegények vagyunk, van pénzünk. S ha mindnyájan áldoznánk, a fillérekből is hatalmas keresztény intézményeket létesíthetnénk, Csak meg volna bennük az az okosság, hogy jó célra adjuk filléreinket. Ha a helyett, hogy egy-egy falusi szatócsot hízalunk, egy-egy keresztény célt segítenék föl.

A pénz ily értékesítéséhez, tagadhatlanul az áldozatkészség erénye szükséges. S mindenki-ben meg kellene lennie ezen erénynek.

Egészségtelen állapot, ha legtöbb ember csak önmagáért él, s vagyonát, jövedelmét kizárólag önmagára költi, mintha a közjóhoz semmi köze nem volna. Kivált ha keresztény közérdekről van szó. A mit ad, az nem hozzá méltó jótétemény, hanem nyomorult alamizsna. S még érvelni is tud eljárása mellett. Ő eleget tesz a nemzetnek s a kereszténységnek, ha fölneveli a családját. Az adakozás a papok dolga, kiknek nincs kire költseniök. S különben is a vallás és a keresztény célok az ő ügyeik.

Nem is cáfolom a papokra való hivatkozást. Minden okos ember tudja, hogy nem a papokért van a vallás, hogy kenyérkeresetük legyen, hanem a papok a vallásért. Mindnyájunk közös kincse az, s mindnyájunk javára válnak azok a keresztény célok és intézmények, miknek főtartását a papok, az egyház vállaira szeretnénk az emberek hárítani.

Mondhatja-e valaki, hogy ő csak arathat a földről, gyümölcsöt szedhet a fáról, annak ápolása, művelése a mások dolga. Az a keresztény közjó, mely csak az áldozatkészségből létesülhet és állhat fenn, mindnyájunknak használ, tehát mindnyájunknak kell azt támogatnunk.

Az meg épen helytelen, hogy valaki családjára való tekintetből vonja ki magát az áldozatkészség alól. Hiszen épen a család vár arra a szebb jövőre, melyet csak a keresztény intézmények biztosíthatnak. És sokkal többet tesz családjáért, ki a keresztény magán és társadalmi életre áldoz, mint a ki vagyont gyűjt gyermeke kezébe, amely kereszténytelen világban nem lesz hasznára. Szomorú dolog pl. hogy egy keresztény szociális egyesületre, mely első sorban a világiak érdeke egy városban a 20—30 főből álló papság 2000 koronát áldoz évenként, a 3—4000-ből álló világiak alig két-háromszáz koronát. S így vagyunk mindenütt.

Ennek a következménye azután, hogy az a kevés, kikben az áldozatkészség meg van, bár minden ügyet támogat, egyet sem bír nyélbe ütni. A kérések ezrei kárba vesznek ott, hol a százak fillérei nagy célokat tudnának könnyen megoldani, erős gyümölcsöző intézményeket létesíteni.

Tehát ne csak szóval buzgólkodjunk a keresztény ügyekért, hanem áldozunk is értük. Ne csak egyesek, hanem mindenki. Ne nyomorult alamizsnákat adjunk, hanem hozzáink méltó áldozatot hozunk. S akkor egymásután fognak sorakozni keresztény célú nagy alkotásaink, melyek csakhamar javunkra fognak gyümölcsözni.

Ujdonságok.

Virágfátyol. Van fátyol, mely eltakar; van, mely ékességül szolgál. A menyasszony fátyola ünnepi dísz, a gyászoló nő szomorú szimbólum. A távoli erdő, a magas ég kék fátyola szép illúzió, a ködbe burkolt táj leverő valóság. De a virágokból szőtt fátyol csak ékesség lehet. Ilyen lebeg a csermelyek partja felett, a hol Nefeletsek hálózák be a bársonyos pázsitot. Ilyen terjeszkedik a kertek szőnyegein, a hol

rózsák, liliomok, szegfűk, gyöngyvirágok vonják, be finom lepellel a tündöklő mezőket. Virágfátyol övezi az Isten Anyjának égi alakját is. A hála, tisztelet, a ragaszkodás és szeretet, az emberi szívnek ezen virágai ekeskednek szobrai és oltárai körül. Ő a szívek virágnító tavasza, kellemteljes május a megélenkülő áhitat buzogásában. Azért hódolnak neki a hívő lelkek a természet és szív nyíló virágaival, azért köszöntik őt lelkesülten az ébredő élet örömszárával: Virágfátyolos Szűzanya, május királynéja: légy üdvöz!

Egyházmegyei hírek. Rényi István eddigi trencséntölgyesi plebánost kegyuri bemutatás alapján a megyés püspök úr hóllaki lelkesnek nevezte ki, Gabryel Sándor, hóllaki ideiglenes administrator pedig Trencséntölgyesre ideiglenes administratornak küldetett.

Személyi hírek. Polónyi Géza, alsó-köröskényi birtokáról múlt hó 29-én Budapestre utazott, a honnét azonban május 8-án ismét Alsó-köröskénybe tér vissza. A volt igazságügyminiszter egészségi állapota az utóbbi időben lényegesen javult, úgy hogy mindennap kikocsizhatott Gergelyfalura, fához, a kinek mintaszerűen berendezett baromfigazdasága iránt nagy érdeklődést tanúsított. Polónyi a baromfintagazdaság tervét terjeszteti szándékozik, s a Nyitrai Gazdasági Egyesületben erről a gazdálkodási ágról előadást készülni tartani. — Szleszkál József kanonok, a nyitrai keresztény szociális egyesület elnöke, Peredmérről Nyitrára költözött át.

Az esztergomi egyházmegyéből. Jehlicska Ferenc áldozó pap, volt orsz. képviselő budapest-tabáni plebániához káplánnak küldetett ki. A váci államfogházba vonul és 2 évre szóló büntetését megkezdő Juriga Nándor szállósi plebános távozása folytán megüresedett plebánia adminisztrálásával Kosztolánszky József eddigi krováni káplán lett megbízva.

Kinevezés. A miniszterelnök Czermann József, szentendrei adóhivatali gyakornokot, a szenici m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adótitkárrá nevezte ki; Krajcsorich József dr., sasvári lakos határszéli fogalmazó gyakornokká nevezetett ki. A pénzügyminiszter Kukan Andrást m. kir. központi díj és illeték kiszabási hivatal mellé rendelt számvéviségi gyakornokot a nyitrai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvéviséghez pénzügyi számtisztárrá nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Donszky Margit belapataki állami elemi iskolai tanítónőt a pilisszentkereszt állami elemi iskolához, Polónyi Erzsébet szatmárszadáni állami elemi isk. tanítónőt a belapataki állami népiskolához hasonló minőségben áthelyezte. — Fehér Géza nyitrai pénzügyigazgatósági segédtitkár hasonló minőségben aranyosmaróthi pénzügyigazgatósághoz; Cserey Pál aranyosmaróthi pénzügyigazgatósági számtiszt és Blaskó Lajos szeniczi számellenőr kölcsönösen áthelyeztettek.

Tagfölvétel. A nyitrai róm. kath. főgimnázium ifjusága kebelében működő Mária-kongregáció ma új segédesapattal erősödik. Több lelkes ifjú csatlakozik a kongregáció szelleméhez és ígéretet tesz, hogy a vallásosságot ápolni fogja önmagában és embertársaiban. Ebben a minden embert kötelező feladatban a kongregációk a bold. Szűznek május királynéjának kiváló tisztelete révén segítik tagjaikat. A fölvételi tartást Dr. Batthyány Vilmos gróf koadjutor-püspök úr végzi ma fél 11 órakor a kegyesrendiek templomában.

Gazdasági szaktudósító. A kereskedelmi miniszter gróf Apponyi Antal, miniszteri fogalmazó brüsseli szaktudósítót, gróf Apponyi Lajos magyar kir. udvarnagy fiát, jelenlegi állomás helyén való meghagyás mellett miniszteri segédtitkár szaktudósítót nevezte ki.

Kitüntetett nyitrai iparos. Az Országos Ipartestület múlt hó közepe táján tartott közgyűlése alkalmával Aujezsky József nyitrai műmalomtulajdonost fényesen beigazolt versenyképességéért nagy ezüst díszéremmel tüntette ki. A kitüntetett iparos két év előtt építette Turbina-rendszerű malmát, s azóta a lisztgyártás terén olyan sikereket ért el, melyek a legfelsőbb szakbiróság figyelmét sem kerülhették ki. Örömmel üdvözölközünk érdekes polgártársunkat, s iparkodásához újabb fényes sikereket kívánunk.

Elhalasztott kirándulás. A nyitrai kath. körnek május 5-ére a zabori zárdába tervezett társas kirándulása bizonytalan időre elhalasztatik.

Halálozás. Bukarsz Katalin Szerafin, páli szt. Vincéről nevezett irgalmas nővér, a zsolnai püsp. árvaház növendékeinek egyik lángbuzgalmú apolója, május hó 3-án életének 28-ik, sz. hivatásának 5-dik évében az örökkévalóságba költözött. Jutalma legyen az Úr Jézus, a kinek híven szolgálni legfőbb örömet képezte itt a földön. Az örök világosság fényeskedjek neki!

Választmányi ülés. Nyitra megye állandó választmánya folyó hó 4-én ülést tartott, melyen a vármegye háztartásának 1906. évi zárszámadata tárgyaltatott.

Adomány. Bende Imre püspök úr ónagyméltósága, a kiscucauhelyi legett plebánia-templom belső felszerelésére, illetve orgonájára saját pénztárából 600 koronát, az alapítványokból 400 koronát adományozott. Ezen, valamint előbbi ilyen célú, nemesielkü adományáért ez uton is leghálásabb köszönetet nyilvánítja a tűzkárosult hívek nevében is Szida Kálmán kiscucauhelyi esperes plebános.

A honvéd-tisztek egyenruhája. Nyitra megye törvényhatósági bizottsága a múlt évi őszi közgyűlésen Dedk János indítványára elhatározta, hogy a magy. kir. honvédség egyenruhájának tervezett megváltoztatása ellen, mely szerint tudvalevőleg a honvédtiszti egyenruha közelebb hozhatná a közös hadseregbeli tisztek egyenruhájához, de nemzeti jellegéből veszítene — felír a képviselőházhoz, s feliratát pártolással végett a társztörvényhatóságoknak is megküldi. A fővárosi törvényhatósága a múlt héten tartott közgyűlésében tárgyalta a nyitrai köriratot, melyet a jogügyi bizottság pártolással terjesztett elő, de a tanács ellenezte. A közgyűlés a jogügyi bizottság előterjesztését fogadta el.

Iratkozzunk be a munkások nyugdíjgyűlésebe. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyűléseinek fiókja szépen gyarapszik, de tekintve az intézmény rendkívül hasznos voltát, a tagok számának sokkal nagyobb arányokban kellene növekednie. A lassúságnak okát főleg annak tulajdonítjuk, hogy az ügy ismerete nem jut el a megfelelő körökbe. Akárhány munkás fordult már egész haraggal a fiók vezetősége ellen, miért nem hozták be az intézményt előbb, t. i. mikor ő fiatalabb volt. Erről azonban éppen a mostani vezetőség nem tehet. Az ügynek teszünk e szerint szolgálatot, mikor lapunkban állandóan felszínre tartjuk a dolgot s hónapokig regisztráljuk az új tagok neveit. Április folyamán a következők léptek be: Kubicska Mihály, Klamár József, Ondrusek Mihály, Krajcsy András vasuti munkások, Molecz Márton posta- és táviró-segéd-tiszt, Nagy Sándor szabó, Schönfeld Szidónia szabónő, Lustig Ezekiel üzletvezető, Herzka Gyula pénzeszedő, Neumann Julia irodai alkalmazott, Kutyka János sörgyári munkás. Többen az iránt tudakozódtak, vajlon beléphet-e olyan is, ki már most valamely módon rokkant, pl. vak? Beléphet, de a belépéskor meglevő rokkantság nem szolgálhat alapul a nyugdíjgyűlésre, hanem bármely más baj, mely a most végzett foglalkozására alkalmatlanná fogja tenni.

Jakabtan Nyitrán. Május elseje valamikor a szeretet ünnepe volt. A nép romlatlan gyermekei május-fát ültettek szeretteik ablaka előtt. Megromlott a néperkölc, feledésbe ment a költői szokás, itt-ott látni már csak május-fát. 1879-ben a francia nemzet a munkásszabadság ünnepévé avatta május elsejét. Elfogadta egész Európa. A következő évben szünetelt a munka, szabadságról beszélt a sziv, az ajk, ének, zene minden munkás városban. Alig fordult 17-szer az esztendő s a szabadságünnepe a munkásnép szgyeennapja lett. Csúfá tette a szociáldemokrácia. Szeretet helyett gyűlöletet hirdet e napon. Szabadságról beszélt a munkásoknak, kiket rab-szolga fizetőjévé tett. Béke helyett osztályharcot szít, lázít. Ünnepe helyett utcai tüntetést rendez. Tisztességes mulatság helyett dorobézolást, verekedést visz véghez. Az „öntudatos” munkások szeszbe fojtják az öntudatot s eszeveszetten járnak a táncot, melyhez fűtyülő huzza a Jakab nótákat. Az ily szabadságünneptől maga a munkásnép jobb

része megvetéssel fordul el. Nyitrán is csak 25—30 munkás ült föl a vörös zászlós ámitóknak. A többi helyett három szakcsoporti jelzőtáblát cipeltek. Nehány zsidógyerek ugrált még éktelen lármával a csoport után, a szociáldemokrata „tanonc-otthon” csemétéi. A „diszmenet” egyenest Mitterbauer koresmájának tartott s ott dőzsölt, míg fizetésre került a sor. A felvonulásnál csak a levonulás volt csufosabb, mert alig akadt annyi, ahány jelzőtábla volt, a legtöbb nem mert „diszmenetre” vállalkozni. Reméljük, hogy utoljára esett meg e szegény s a jövő májuskor egy munkás sem teszi félre az esztét, hogy a Jakabok tilinkója mellett táncolni menjen.

A nyitra-alvárosi közbirtokosság t. tagjainak van szerencsém tudomására adni, hogy a folyó év április hó 28-iki közgyűlés határozata értelmében felosztandó készpénz ki fizetése, a tulajdonjog kellő igazolása mellett, lakásomon *Tóth Vilmos utca 3. szám alatt f. hó 6 ától délután 2 órától 5 ig* következő sorrendben történik: Május 6-ikán Rév-, Telegdy- és Hid-utca; 7-én Alsó-, Felső-, Tabán és Palánk-utca; 8-án Piarista-, Ápolda- és Gyürky-utca; 10-én Plebánia-, Káptalan- és Vármegye-utca; 11-én Kalmár- és Tóth Vilmos-utca, Erzsébet-út lakosai részére. Nyitra, 1907. évi május hó 3-ikán. *Aigner Ferenc*, közb. pénztáros.

Munkabérek a Zaboron. A zabori hegyközség választmányi múlt hó 28-ikán tartott ülésében csekély mérvű emeléssel újra szabályozta a zabori napszámok munkabéreit. A férfi munkáért, mely eddig 1 kor. 40 fillér volt, a választmány ezentul 1 kor. 80 fill., a női munka fejében pedig 90 fillért állapított meg. A köteles munkaidő reggeli 6 órától esti 7 óráig terjed. Nagyon kívánatos, hogy a választmányi határozathoz az az összes hegybirtokosok szorosán ragaszkodjanak, mert a munkások között előfordulni szokott elégedetlenségnek, s az ezzel járó túlságított követeléseknek csak a birtokosok teljesen egyöntetű eljárása állhatja az útját.

Áttett vásár. A Nyitrán folyó hó 17-én tartandó vásár a kereskedelmi miniszter engedélyvel kivételesen május hó 13-án fog megtartatni.

A rakovai jegyzőválasztás. Sok küzdelem, neheztelés és hosszú huza-vona és habozás után végre elérte Trencsénrákó (Rakova) szive vágyát. A főszolgabíró ismételt megfontolás után nyugodt lelkiismerettel első helyen ajánlotta és a nép egyhangulag megválasztotta jegyzőjének Szmiesko Józsefet. Nagy most a nép öröme, mert a község egy munkás, lelkiismeretes jegyzőt kapott. Ezt kértük és ezt vártuk is az illetékes tényezőktől.

Orgonamegáldás és zászlószentelés. Kettős ünnepélynek színhelye volt április hó 28-án a viszocsányi rom. kath. templom. Ezen a napon áldatott meg a trencsénlelmei templomból szerzett hatalmas hangú, 12 változatú orgona és szenteltetett meg az Amerikában távollevő hívek által ajándékozott gyönyörű zászló. Mindkét ténykedést Kompánék József tiszt. esperes, nagysándori plebános végezte. Előbb a három rüdről csüngő, színes selyemmel himzett, hatalmas szalaggal ellátott, díszes fehér zászlót áldotta meg, rövid, de velős beszéd kíséretében. Utána a virágokkal, koszorúkkal feldíszített orgonát avatta fel, s a szószékre lépve, a nála szokásos lendülettel előadta az orgona eredetét, célját és magasztos hivatását az istenisztelet szolgálatában. Az ünnepély a nagy számban jelenlevőkre nagy hatással volt.

Uj gyáralapítás. A míg Nyitrán csak terep tanulmányozás folyik aziránt, hogy minő gyártelepeket lehetne a városban állami támogatással létesíteni, addig a vármegye más helyein az alkotás terére lépnek. Így Privigyén egy *illó-olajgyár* van alakulóban, melyet részvénytársulati alapon terveznek.

Uj szociális egyesület. Nagyon rossz gseftet csináltak a Jakabok Udvardon. Népgyűlést hívtak össze, hogy a szociáldemokrata eszmék hatása alatt fejős tehénnek álljon be az udvardi nép s első sorban a központi szónok zsebeit töltse meg pénzzel partadóra, Népszavára, agitacionális költségre, miktől munkásnépünk már sokfelé anynyira boldog, hogy majd belevész. A józan munkásnép azonban a ker. szocialista gondolkodású Szabó János főtanítót választotta elnökül, s megjelent a ker. szociális központ küldötte, Apsay János is. A gyűlés a két mérköző tábor csatátere lett iziben, melyen a szociáldemokrácia csúfos

kudarcot vallott. Az udvardi munkásnép megalakította a ker. munkásszövetséget.

Pázmány- emléktábla Radosnán. Az Országos Pázmány-Egyesület a radosnai püspöki kastélyban, a hol Pázmány Péter, mint gróf Forgách Ferenc vendége tartózkodott, a bíboros magyar Cicero ezen életépizőjének megörökítésére emléktáblát állít. A kegyeletos célra *Bende Imre*, püspök úr 500 koronát adományozott az egyesületnek. Az emléktábla leleplezése nagyobb szerű ünnepség keretében július hó folyamán fog végbe menni.

2000 szövetkezet. A ki mérlegelni tudja a szövetkezés rendkívül nagy hasznát, a legnagyobb örömmel olvashatja a „Szövetkezzünk” ama híret, hogy az orsz. közp. hitelszövetkezet 2000 különböző szövetkezetet létesített már. E nagy szám az ország községeinek a felét foglalja le, fél millió szövetkezeti tagot képvisel s ha egy-egy szövetkezeti tagra csak négy családtagot számíttunk, akkor is két millió kis ember jólétét munkálja a szövetkezeti tevékenység. Ha elgondoljuk, hogy minden szövetkezet egy-egy falusi úzsorás karmaiból ragad ki száz és száz embert, nincs egyéb óhajunk, minthogy e szám mielőbb megkétszereződjék. S ha nyolc évi fáradozás ily szép eredményt mutat föl, még többet várhatunk a szövetkezés terén a közel jövőben.

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter *Somlyó József* vállalkozónak Vágújhely vasuti állomásától Mjáváig vezetendő vasutara az előmunkálati engedélyt egy évi időtartamra megadta.

Keresztény szocializmus Zsolnán. A nagyszájú zsidó agitátorok által orron vezetett zsolnai szociáldemokraták hatalmas és félelmetes ellenfelet fognak nyerni a zsolnai keresztény szocialistákban, a kiknek szervezkedésén Ruzsicska Tamás zsolnai káplán buzgólkodik dicsérendő kitarással. Május hó 5-én délután 4 órakor szervezkedő gyűlést tartanak a városháza nagytermében. Az általános érdeklődéssel várt gyűlésen beszélni fog dr. Bobok Arnold, besztercebányai theol. tanár a ker. szocializmusról, Gáli József, zsolnai esperes pedig a szociáldemokraták jelleméről.

Kulturkép Nyitra megyéből. A B. H. egy nemrégiben megjelent cikke felhívja a kormány figyelmét a verbói fiúiskolára. A cikk szerint Galgóctól Szeicz néhány állami elemi iskolán kívül csak egyetlen polgári iskola van éppen Verbón. Ez az iskola fontos missziót teljesít, amennyiben a magyar haza szeretetére oktattja a tót szülők gyermekeit. Éppen ezért *nemzeti* szempontból kívánatos — mondja a cikk — hogy az állam minél előbb vegye át a súlyos anyagi gondokkal küzdő intézetet.

A B. H. cikke kapcsán Rónai Sámuel a Magyar Tanügy legutolsó számában ír a verbói polgári iskoláról cikket. Ez a cikk — a többi közt — a következőképpen festi le a nevezett iskolát:

„A polgári iskola tanulóanyaga nagyobbára a községi nagyszámu izraelita lakosságból került ki. Hogy az iskola életében a zsidó jelleg dominál, nem csodálható. Ami különben abban nyilvánul, hogy szombaton és zsidó ünnepeken a tanítás szünetel és tanítás közben a zsidó növendékek kalapjukat állandóan fejükön tartják. Hátránya azonban az iskolának a túltengő talmudtanítás. Ennek a holt anyagnak tanítására napi 3—4 órát is fordítanak. A talmud képzett agynak, jó előadás mellett is nehéz tanulmány, mivel hogy annak tartalma nemzetgazdasági, jogi, de főképp filozófiai irányú, emellett ismerni kell keletkezésének korát és műveltségi állapotát. A 10—12 éves polgári iskolai tanulóknak azonban analfabéta bocherek előadása időrablás és merénylet a gyermek egészsége ellen. E tárgyat nemet-zsidó zsargonban éneklő hangsúlyozással tanulják; megértésről sem náluk, sem tanítóknál szó sincs.”

A cikk végén Rónai azt ajánlja, hogy az iskolát a szomszédos Pöstyénbe helyezték át.

Rónai a verbói iskolánál működött, a viszonyokat jól ismeri, leírása tehát kétségtől hű. Rövid ismertetése után bizonyára mindenki úgy veli, hogy a kérdéses iskola zsidó felekezeti iskola. Nos, a dolog nem így áll. A verbói iskola nyilvános jogu magániskola.

Az 1868-ik évi XXXVIII. törvénycikk 19. §-a a magániskolákra vonatkozólag így szól: „Mind- den ily magánintézet tartozik a tanítandó tárgyakat és azok teljedelmét illetőleg megfelelni azon nyilvános tanintézeteknek, melyeket pótolni akar.”

A 17. § értelmében a magánintézetek szerkezetben és tantervben mindazon kelleknek eleget tenni tartoznak, melyeket a törvény a megfelelő közégi és állami tanintézetekre nézve megállapít.

Érthetetlen ezek után, hogy a verbói nyilvános jogu magán polgári fiúiskolában zsidó ünnepeken miért szünetel a tanítás? Mért tartják tanítás közben a zsidó növendékek kalapjukat állandóan fejükön? Mért tanítják benne napi 3-4 órában a talmudot, — ha ez az iskola nem zsidó felekezeti, de egyszerűen magániskola?

Az a körülmény, hogy Reich Samu főbbi ur, továbbá Herzog Pinkász és Weinberger Pinkász urak az intézetet anyagilag támogatják, még semmiképpen sem indokolja a feltett kalapot és a napi 3-4 órai talmudtanítást.

Vajjon mit csinálnak naponta ezen 3-4 órán át a nem zsidó vallású tanulók? Vajjon jut-e elegendő tanítási idő a talmudon kívül egyéb tárgyakra is?

Valóban fura állapotok uralkodnak a verbói nyilvános jogu magán polgári iskolában.

Midőn ezeketán a B. H. cikkével szemben a verbói iskola államosságának szükségességét nemzeti szempontból nem látjuk be — mégis kívánatosnak tartjuk, hogy a verbói polgári iskolában kissé európaibb szokások kapjanak lábra, mint amilyenek ott tényleg uralkodnak.

Nyugdíjazott tanító. Schulz János, szakolczai állami elemi iskolai tanító munkaképességét következtében nyugdíjaztatott.

A „tót néppárt“ vallástalan puszipajtása. Az Oroszországba Tolsztojhoz házi orvosnak ment dr. Makovicky Dusan zsolnai utóda, „dr. Iedn Halek operateur“ tolsztojista létere meg-növelt és most hozzá egy kis lánynak boldog apja is. Boldogságát növelte azzal, hogy úgy magát és az ausztriai noth-ciwilehe révén magához vett nőt, valamint a kis gyermeket felekezetlenek iratta be a zsolnai anyakönyvbe. A jeles cseh operateur ott tündöklött jelenlétével egy év előtt a tót néppárt zsolnai alakuló gyűlésén. Akarod tudni, milyen vagy? Nézd meg társaidat!

Az érsekújvári kórház kimutatása. Dr. Hücl Ernő igazgató főorvos kimutatást közöl az érsekújvári kórházhoz betegforgalmáról. A kórházba az 1906. év folyamán felvételre 832, ápolgatott 880 beteg. Ezek közül gyógyultan elbocsátott 547 (62%), meghalt 54 (6.13%). Az élelmezési kiadás 12,739 kor. tett ki, egy személy után egy napra az élelmezés 53.22 fillérbe került, a mult évhez viszonyítva 0.49 fillérrel többbe, a magasabb szerződési beszerzési árak folytán. Szóval a drágaság itt is éreztette hatását. Igen érdekes a nevezetesebb sebészeti esetek ismertetése, mely a kezelő orvosok tudásáról és lelkiismeretes kötelességérzetéről tesz tanubizonyosságot. Az 1906. évi január 1-től, a vármegeyi kórházi bizottság decentralizálása óta, az érsekújvári kórház bizottsága Érsekújvárott székel. A kórház tisztviselői: Igazgató főorvos dr. Hücl Ernő, alorvos dr. Barta (Bandler) Leó ideiglenes gondnok Krendl Gáspár. A kórházi lelkesítő teendőket a helybeli plebánia végzi, a betegápolást a legszentebb Megváltóról nevezett irgalmasrendi nővérek, szám szerint hatan, látják el.

A zsolnai szociáldemokraták szintén ünnepélyes fölvonulást rendeztek május 1-én a zsolnai piacon. Délelőtt 10 órakor a piacon álló Mária-szobor tövével és Rada Ignác főszolgabíró jelenlétében megtartották a szokásos bombasztikus beszédek kíséretében a nagy falragaszokkal előre hirdetett népgyűlést, a melyhez azonban nagyon kevés hivatásszerű szocialista, de annál több kíváncsi gyerek, inas, kofa, csatlakozott. De más tekintélyesebb polgárok is jelen voltak, hogy a vörös máslis szónoki nagyságok mókáin mulassanak. Amint azt előre lehetett tudni, a zsidó és nem zsidó szónokok mindenképpel rugni iparkodtak a templomokon, papokon, sőt még a harangokon és a vén asszonyok olvasóin is. A zsidó uzsorások és a zsidó tökepenzesek szipolyozásáról nem esett szó a tisztelt szónok urak részéről, mert a Jaba-bok és Izraelek haragját vonták volna magukra. A gyűlés egyébként nem volt híján egyes érdekesebb intermezzóknak. Így például érdekes volt nézni a morva kömüveseket és morva napszámos lányokat, mikor a gyűlés magyar szónokának erőlködése alatt jó nagyokat ásítottak, de annál nagyobb pietással állottak glédába, mikor az oda-rendelt fotografus masinája feléjük lett irányítva. Egy szegény morva munkáson éppen akkor tört ki a nehéz nyavalya (eskór), mikor egy turóc-szentmártoni szónok a munkások jövedébeli földi paradicsomáról pattogott. Nagy derűtséget okozott

egy egyházi férfúnak az a kérdése, hogy mi az a klerikalizmus, a mire egy élces zsolnai polgár elkiáltotta magát: *to je strudla!* Nagyobb baj különben nem történt, ha leszámítjuk azokat a fejbéli és gyomorbeli alterációkat, a melyek az alkohol nagyobb mérvű élvezetének a számlájára irandók voltak az új zsolnai Glasel(!)-féle alkoholtérjesztő helyiségben. Komolyabb baj esett meg azzal a két vörös máslis legénynyel, akik a május 1-ét megelőző estén „rendet akartak csinálni“ a Riva-féle téglágetető-gyár munkásai között és a tulajdonos részéről éppenséggel nem hizelgő, de annál alaposabb léccirógatásban részesültek.

Pártoljuk az Uj Lapot. Keresztény magyar sajtónknak legéletrevalóbb orgánuma ezen élénk és ügyes, tartalmas és változatos krajcáros napilap. Mégis az a sorsa, hogy nem veszik, mint a keresztény lapokat általában. Elterjed, uralkodik és jövedelmez azonban bármely zsidó szellemű és erkölcsű lap. Nem hányjuk föl senkinek a keresztény sajtó panaszát, de neki se tegyen senki szemrehányást. Állapodjunk meg a kétségtelen igazságnál, hogy keresztények vagyunk, keresztény ősök vére foly ereinkben, méltányos, hogy azoknak keresztény szelleme és erkölcsé irányítsa és vezesse közvéleményünket. Ha nem volnának ily lapjaink, létesíteni kellene ilyeneket. Ha vannak, de nem felelnek meg az igényeknek, tökéletesítsük azokat. Ehhez nem kell más, minthogy előfizessünk annyian, hogy a lap föntartsa magát. Ne azt mondjuk: elő fogok fizetni, ha jobb lesz, hanem előfizetek, hogy jobb legyen. Ne várjunk itt sem sült galambot, hanem tekintjük a keresztény sajtót saját ügyünknek, melyet csak közös áldozatkészségünk vezethet diadalra. A nyitrai megyei szemle ez okból gondoskodik arról, hogy az Uj lapot minden keresztény házból bemutatja s pártolását kéri. Viszont bárki jelentkezik, hogy a lapot óhajtja, intézkedik, hogy azt házához korán reggel megkapja.

Elhunyt nábob. Szakolczán mult hó 25-én elhunyt Turkovics Pál, egyszerű parasztember, de egyike a leggazdagabb szakolczai polgároknak. Csak ingatlanokban közel másfél száz-ezer korona értékű vagyont hagyott hátra.

Tizenöt éven aluli kiskorúak kivándorlása. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a következő körrendeletet intézte a vármegyei alispánokhoz: „A szerzett tapasztalatok azt igazolják, hogy ugy az utlevél-lapokat, mint az utleveleket kiállító hatóságok az 1903: IV. t. c. 2. §-ának e) pontjában foglalt azon rendelkezést általában nem veszik figyelembe, miszerint a 15 éven alóli férfiszemélyek és kiskorú nők csak az esetben vándorolhatnak ki, ha rendeltetési helyükön elhelyezésükről gondoskodva van. Felhívom Czimedet, nyomatékosan, figyelmeztesse az utlevél-lapokat kiállító hatóságokat, hogy a kivándorlás céljából utlevelet kérő fent megjelölt egyéneknek a most hivatkozott törvényes feltétel hiteles igazolásához felelősség terhe alatt alkalmazkodjanak.“

Olcso malac-pecsenye Csacán. Mindenki csodálattal veszi, hogy lehetne a malac-pecsenye olcso most, mikor oiy drága a malac. Pedig úgy van. A csaca-vidéki parasztlak Jablonkára mentek malacot vásárolni. Vettek is 30-án 32 darabot; de Csacára jövet, itt lefogták őket a csendőrok malacostul, mert jó egy évvel dobolva volt, hogy a jablonkai sertés vész miatt tiltva van a malac behozatala, s ezért most a malacokat leölték, s elárverezték potom áron, a pénz pedig a kincstárnak és a községi szegény-alapnak jutott felerészben. Sok úriházból elveztek ez olcso malac-pecsenyét, és senkinek nem esett baja, pedig a nép megátkozta minden falatját. — Ha a közigazgatás fejei felvilágosították volna az alispánt és a minisztert, bizonytal tágitottak volna a törvény szigorán, tekintve e szegény nép nyomorát, és azt a jóhiszeműséget, hogy nem tudtak a vesztegzárról. A szigor csak akkor igazságos, ha méltányossággal párosul.

Szokatlan halál. Különös módon hunyt el a mult héten egy molnosi özvegynek kis fia. Otrasz nevű gazdával a szántóföldre ment, hogy neki egyben-másban segítségére legyen. A gazda éppen megállt a fordulónál, hogy e kaszásáról letisztítsa a földet, midőn háta mögött a lovak közvetlen közelében foglalkozó fiucska jalkiáltását hallotta. Megfordulván, ott látja a fiút, ki már eszméletlenül terült el a földön. Azon hitben, hogy a ló rugta meg, gyorsan a patakhoz viszi a locsolással élesztgeti, de hasztalan. Az odahívott özvegy, kinek már a második fia halt meg szerencsétlen baleset következtében, fia holttestét látva, eszméletlenül rogyott le a föl-

dön. A meghalt gyermek testén az orvosi vizsgálat semmi nyomot nem talált, melyből útésre lehetne következtetni, s így valószínűleg szélhűdés következtében történt a hirtelen halál.

Gyújtó szikra. Rövid időn belül már a második nagy tüzeset Trencsénmegyében, melyet állítólag a száguldó vonat kürtöjéből kipattanó szikra okozott. Mult hó 25-én csütörtökön délután a Trencsén melletti Apátfaluban borult lángba. Az óriási szélvihar következtében felőrek volt, hogy az egész falu elpusztul, de nagynehezen sikerült lokalizálni estefelé a tüzet. Tíz parasztház égett le, a melléképületekkel.

Nyugtázás. A mindennapi nyomorral küzdő szegény felsőzúcsi (Trencsén m.) hívek leégett templomára következők voltak kegyesek adományokat küldeni: (Folytatás.) S. Wodianer Abbazia 100 K., Borbély Sarolta Nyitra 40 Kor., id. Tarnóczy Béla és családja Alsóléle 22 kor., Lipótmezei irg. nővérek 20 kor., Sz. Margit intézet Bpest 20 kor., Orsolya zárda Sopron, Thuróczy Kornél Bpest, Ballay István Trencsénselmec, Borbély Kornél Gy. Pannonhalma, Irgalm. nénék Baja, Növendékpapok Pécs, Apáca zárda Répceköhalom, Sz. Szív zárda Bpest, Schweitzer József Kalocsa, Takács József Pakod, Iskolanénék Magyarkanizsa, Szvidrony Bonifác Illava, Bresztyenszky Dezső Szelec, Irg. nénék Szatmárnémeti, Riesz Ferenc S. J. Bpest 10-10 kor., Nagybecskerekai, sárospataki, lippai, pécsi, lugosi, tardo-keddi apáca zárdák, Ujváry Ferenc, Ujváry Péterné Veszprém, Dr. Grósz József Lippa, Mladoniczky Ignác Győr, Gyenes Pál Pély, Reká László Kúkló, Kutvaszer István Nyitra, ifj. Stahnach Ferenc Zsolnazavodje, Markovics Kelemen Bicsesefalu, Janosovics István Trencsén-hosszúmező, Szuborics Jenő Székesfehérvár, Szerviták Bpest, Zdebski Mária Pesttakszony, S. J. kollegium Kalocsa 5-5 kor. Nagyszombati, kalocsai, nagykárolyi, szentkirályi apáca zárdák, Duriga János Bpest, Tatár Balázs Nagyszombat, Jurásek István Koláro, Növendékpapság Székesfehérvár, Kundrik Evariszt Eperjes 4-4 kor., Herbszt László Proszek, Dr. Rovnyán János Tápóbiéske, óbecsei, foktői, korgosi iskolanénék 3-3 korona, Bihary Gyula Pográny, Matlaskovszky Miklós Vállaj, Horvátgurabi pleb. hivatal, Papp Aladár Liptó-szentmiklós, Horváth János Bagonya, Velesey Antal Alsókörköskény, Ujhelyi Lajos Sarud 2-2 k., Kameráth Dénes Alsódiós, Kamenisták Teréz, Gasso Éva 1-1 k., Nekoranecz Kati 40 fill., Plebánia hivatal Alsóricsó 8 kor, Irgalm. nővérek Hegybánya 8 k., Antolik József Nyársárdó 7 k. 60 fill., Szent miséket végeztek: Mihálovics László dr. Zsolna 36 k. 68 fill., Budatinszky Ját nos Láz 11 k. 70 fill., Russel Károly Kolozsvár 11 kor. 70 fill., Vass Ferenc Görgeteg 7 k. 02 fill., Konop János Pilisszántó 5 k. 85 fillér. Eddig begyűlt 2238 kor. (azaz kettő ezer kettő százharminnyole korona.) — A nemes adakozók ez úton is fogadják leghálásból köszönetünket. További könyöradományokért a nyomorgó földhözragadt hívek nevében esdekel a *Felsőzúcsi róm. kath. Plebánia hivatal.*

Piaci árak. 1907. évi május hó 1-én. (100 kilogrammonként koronákban) Buza 16.60 17.—, rozs 14.—, árpa 14.—, zab 15.40, ten-geri 13.—. — Látható készletek: Buza 2000, zab 300 q. — A buza rozs és tengeri ára emelkedett, mivel a kereslet nagy és a hozatal igen csekély.

Megjelent! Zarándokút a Szentföldre. Irta dr. Franciscy Lajos. Külön lenyomat a Nyitra-megyei Szemléből. A 14 nyomtatott ívre terjedő izlésesen kiállított könyv ára bérmentes megkül-déssel 2 korona. Megrendelhető *Nyitrán, Huszár István* könyvkereskedésében.

Belga és francia tőke Magyarországon. A „Belga és Francia Pénzesport“, mely tudvalevőleg Belgium és Franciaország legnagyobb pénzintézeteinek szindikátusából áll, a magy. szent korona országainak területén való elhelyezésre 100 millió arany frtot enged-lyezett. Európa ezen leghatalmasabb Pénzesportja e készpénztőke folyósításával Budapest legtekintélyesebb bankárját a Róth Bankházat bízta meg. Felhívjuk a T. olvasó közönség figyelmét a főváros eme legnagyobb Bankházának lapunk mai számában közzétett hirdet-ményére. 67.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes íz-nél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet.* 74.

Parmai ibolya szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó szappan van forgal-mban. Ki ne szeretné az ibolyaillatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arcórt finomítja, üditi, ugyanarra, hogy még a legérzékenyebb arcórtűk is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségűben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolási céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipere szappangyáros, Miskolcon. Kap-ható Nyitrán, Kubányi István drogériájában.

FERENCZ JÓZSEF keserűviz
páratlan gyógyhatású epekő megbetegedésnél.

Még csak apró leány vagyok,
S az igazságtól durradok,
És pedig, higgyék el nekem,
Kneipp-kávénak köszönhetem.

Valódi csak az eredeti csomagokban **Kathreiner** névvel.

Ne használja senki keverék nélkül az ígató gyarmatkávé! Kizárólag a **Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé** bizonyult a legjobb pótkávénak, mely könnyen emészthető, tápláló és vérképző, miáltal előmozdítja az egészséget.

Gyermekek már csak a **Kathreiner-re** szoktak.

Hirdetmény.

100.000.000

arany forint belga és francia készpénz tőkét folyósított Magyarország területére hazánk legelőkelőbb bankháza!!!

Róth bankház Budapest

Bank-központunk:

Magy. kir. Opera-Bazár.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3%, 3 1/2%, 4 1/2%-os kamatra készpénzben.

Jelzálog-kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%, esetleg 5 1/2%-al.

Személy és tárca váltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2 1/2—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és kaltonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjaira is.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csak a **természetes szénsavas ásványvíz** erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldi fölülmúl **hazánk természetes szénsavas-víz királya:**

Kedvelt borvíz! égést rögtön megszünteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata **valódi áldás a gyomorbetegségeknek.**

a mohai ÁGNES -Forrás.

Olcsóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: Aitner Ferenc urnál Nyitrán.

65. 5—30.

Szíves figyelem!

Üzlethelyiség-változás!**Tóth Vilmos utca 4. sz. a. házában,**

Eddigi szolid alapon folytatott üzleti tevékenységem biztat azon reménnyel, hogy m. t. Vásárlóim, Ösmerőseim és Barátaim ezen a helyen még nagyobb mérvben fel fognak keresni bizalmukkal s jóakarattal támogatásukkal cégemet azon kellemes helyzetbe juttatják, hogy jó minőségű gyártmányokat minél nagyobb választékban, a legdivatosabb kivitelekben, a **lehető legolcsóbb szabott árakban**, bocsájtassa rendelkezésükre. — Mindazon jövőben **tovább vezetni nem szándékozom**, míg a készlet tart, **15—50% engedménnyel** kerülnek eladásra.

Pártoljuk a honi ipart és magyar kereskedelmet ne csak szóval, de tettel!

Kiváló tisztelettel

Verebély Géza.

A Tulipán-Szövetség — Magyar Vedő-Egyesület tagja.

Értékpapírokra, vidéki pénzügyintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95%-áig kölcsönt nyújtunk az Osztrák Magyar-Bank kamatlába mellett, értékpapírok lombardirozására saját tőkéinkből rezervált több száz-ezer korona erejéig.

Konvertálunk bármely belföldi pénzügyintézet által nyújtott jelzálogos-törlesztéses, személy- és váltó-kölcsönt.

Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk. Megbízásokat a budapesti és külföldi tőzsdéken lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk, mindenkor föltétlen eredménnyel.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzesportoknál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást.

Bankházunk képviselőjére megbízható egyéneket felvesszünk.

(Válaszbélyeg mindenkor mellékelendő.) 38. 9—52.

Bank-helyiségeink Budapestben:

VI. Ó-utca 15. sz. és Lázár-u. 16. sz. a. vannak.**Irodalom.****Országos Monografia Társaság**

cimen a fővárosban új irodalmi társaság alakult, mely átvette az Apolló irodalmi és nyomdai társaságtól a „Magyarország Vármegyéi és Városai” című országos monografia-vállalatot, hogy azt szélesebb alapokra fektetve, tovább fejlessze. A szerkesztőség a régi marad, főszerkesztő dr. **Borovszky Samu**, a Magyar Tudományos Akadémia tagja ismert nevű történetíró, szerkesztők pedig **Vende Aladár** és **Virter Ferenc**. A monografia-vállalat eddig tíz kötetet adott ki. Most vannak sajtó alatt az illető vármegyék legkiválóbb szakíróinak közreműködésével Hont, Győr és Komárom vármegyék, és még ez év őszén sajtó alá kerülnek Szatmár és Bacsodrog vármegyék monografiái. Az új vállalat székhelye: Budapest, V., Magyar Tudományos Akadémia-épület.

Telefon.

G. J. Zsolna. A címszállagon eszközölt törlést ne tessék figyelembe venni.

F. Gy. Miava. Az egész évi előfizetés csak 10 korona, e szerint a jövő évre csak 4 korona jár még.

1306.907. tlkvi szám.

Hirdetmény.

Dubnicza község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38. és 1891. évi 16. t-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé, 1) hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t-c. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve a §-oknak az 1889. XXXVI. t-c. 5.

és 6. §-ában és az 1891. XVI. t-c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t-c. 7. §-a és az 1891. XVI. t-c. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, — e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis **1907. évi október hó 29. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvántartási jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t-c. 16. és 18. §-ának esetében, ide értve az utóbbi szakaszban az 1889. XXXVIII. t-c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1907. évi október hó 29. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog.

3) hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítás tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, kik az 1) és 2) pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t-c. szerinti eljárás és az annak folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvántartási jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeiket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1907. évi október hó 29. napjáig** bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakítások közbejött téves bevezetéséből származó bármilyen igényeiket, harmadik jóhiszemű személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvántartási jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adták át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Privigén, a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság 1907. április hó.

(P. H.)

Tivadar,

kir. járásbíró.

75. 2—3.

Alapított 1869-ben.**Nyitrai Népbank mint részvénytársaság**

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámított váltókat, betéti könyveket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben; **előleget** ad arany- és ezüstneműekre, sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban; felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

5. 12.

Az igazgatóság.

Székháza Városháztér 3. sz.

Privigyei Népbank

leszámitol jutányos kamatlább mellett váltókat utalványokat, kötelezvényeket, kisorsolt papirokat és mindennemű biztosított követeléseket.

Előleget ad értékpapírokra, sorsjegyekre, aranyra s ezüstre.

Igen kedvező feltételek mellett folyósít a bank részéről felmondhatlan jelzálog-kölcsönöket kamatozó és amortizációs alakban, 65 évig terjedhető időre, minimális kamatlább mellett és árfolyam levonás nélkül. A drágább jelzálog-kölcsönöket illetékmentesen konvertálja.

Elvállal kedvező fizetési feltételek mellett földbirtokok parcellázását, alagcsövezését és csatornázását.

Vesz és elad mindennemű értékpapírokat, sorsjegyeket, bel- és külföldi pénzeket.

Elfogad **betéteket** 4½%-os kamatozás mellett.

Felvilágosítás készséggel s díjmentesen.

Értesítés!

A nagyérdemű közönséget tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy **Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 21. szám alatt, Stefkovics-féle házban**

cipész-üzletet

nyitottam.

A fővárosban és a vidéki nagyobb városokban, nemkülönben helyben 2 és fél éven át e szakmában szerzett tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a t. megrendelő közönséget a kor igényeinek teljesen megfelelő, saját készítményű, divatos, izléses kivitelű, tartós és kényelmes cipő-árukkal jutányos áron szolgálhatom ki.

Szíves pártfogását kérve, maradok

teljes tisztelettel
Szöke Antal,
cipész.

77. 1-5.

VAJDA J. NAGY BUTORRAKTÁRA KÁRPITOS ÉS DISZITÓ NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM ALATT.

Eredeti olajfestmények jutányosan kaphatók.

Van szerencsém a t. butorvásárló közönséget értesíteni, hogy rak-táromat, egy ujonnan épült emeletes szárnyal kibővítettem, miáltal oly nagy választékkal rendelkezem, mint bármely fővárosi kereskedő.

Kizárólag száraz anyagból és kitünő iparosok által készített fabutoraim, amelyek csak a **legsolidabb** kivitelben készülnek, mindennemű stylben és színben a **legjutányosabb** árban kaphatók. — Kárpitozott butorokban a **legujabb** angol, valamint eredeti magyar újdonságokat hozom.

Tisztelt vevőimet cégem jó hírnevére bátran hivatkozva a legjobb és legmegbízhatóbb kiszolgálással biztosítom.

**VAJDA J. butorkereskedő
kárpitos és diszitó
NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM.**

3. 12.

Léteznek drágább gyártmányok, de nem léteznek jobb, szebb és tartósabb a

Weyrauch-féle

borostyán padló-lakknál.

E nagy kelendőségnek örvendő, aránylag olcsó padló-lakkot ajánlom b. figyelmébe.

Kitünőnek bizonyult ugyanezen gyár

SPIRITUSZ-PADLÓMÁZA,

mely teljesen szagtalan, s főelőnye, hogy egy fél óra alatt tökéletesen száraz és tükörfényes marad.

Minden színben kapható: **Csernyák István Fia**
fűszer, festék, csemege, bor és ásványvíz kereskedőnél **Nyitrán.**

29. 6-10.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“ részvénytársaság NYITRA székhelylyel.

32. 11-52.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat **parcellázás** és egészbeni tovább eladás céljából. Elfogad **megbízásokat parcellázások keresztülvitelére** haszonrészesezés, vagy meghatározott összeg fejében. Közvetít **birtokeladásokat és vételeket.** Vásárol erdőterületeket kihasználásra, vagy bármily nemű épület-, mű- és tűzifát. Elvállal **haszonbérleteket albérleti joggal,** e nélkül pedig azok megbízható közvetítését eszközli. Felvállal **gőzeke-szántásokat** ott, a hol 2000 magyar holdnyi érdekeltség biztosítható. Kedvező feltételek mellett közvetít minden rendű gazdasági szükségleteket. — Ügynöki közbenjárást esetenkénti megállapodás szerint díjazunk.

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága NYITRÁN.

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

54. 7-15.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEJYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a **helyben, Vármegye-utcában 1887. év óta fenálló**

szabó-üzletemet

Tóth Vilmos-utca 24. számú házba helyeztem át.

Az új üzlethelyiséget a modern követelményeknek minden tekintetben megfelelően igyekeztem berendezni s nagyrabecsült vevőim kényelmét biztosítani.

Üzletemnek I. rendű szabászt sikerült megnyernem, a műhelyemben kizárólag kitűnő munkaerőket foglalkoztatok, e mellett gazdag árúkészletem dús választékokat nyújt igen tisztelt vevőimnek; úgy, hogy az üzletemből kikerült ruhadarab a legelőkelőbb fővárosi üzletek készítményeivel egyenrangú és versenyképes.

Törekvésem mint ezelőtt, most is csak oda fog irányulni, hogy szolid, pontos kiszolgálással a n. é. közönség meglegedését továbbra is kiérdemeljem.

Szíves pártfogást kérve, maradok
tisztelettel

76. 1-3.

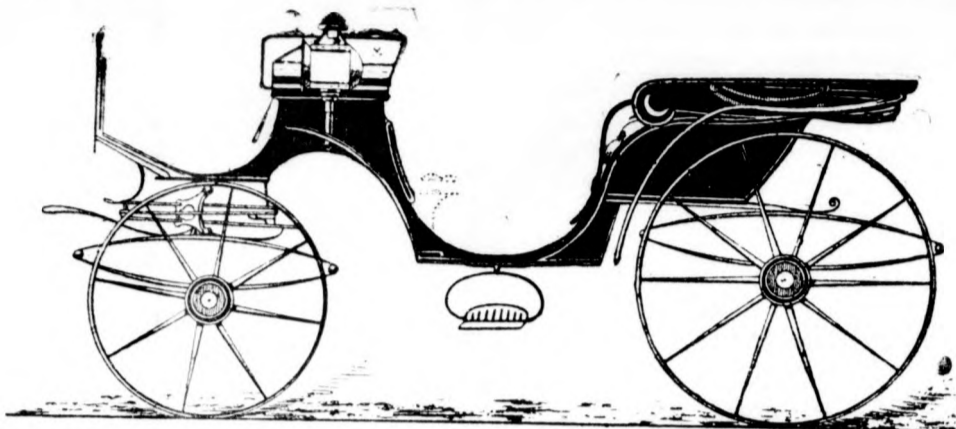
Békei Fülöp.

Üzletnyitás.

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy **Nyitrán, Vármegye-utca 2. szám alatt** (volt „Korona“-szálló) házban

kocsigyártó-üzletet

nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, ugymint: **kocsik javítását, átalakítását, fényezését és kárpitozását** gyors, pontos és olcsó kivitelben.

Uj kocsikat jutányos árak mellett megrendelés szerint, a legszigorubb kívánalmaknak megfelelőleg készítek. Talán nem sujt a szerénytelenség vádja, ha némi önérettel hivatkozom arra, hogy ismereteimet Budapesten és külföldön évek hosszú során át szerzett tapasztalatok alapján nyertem. Becses megrendeléseinek reményében vagyok kész szolgálja

60. 6-6.

Paksa Péter,
kocsigyártó.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24%
kénsavas káli tartalommal, *** ** *

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76%
kénsavas káli tartalommal, *** ** *

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

RÉZGÁLICZOT (98-99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállit a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

2. 52.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.